

Alternative markeder for dansk eksport efter Brexit

Valgsejren til premierminister Boris Johnsons konservative regering den 12. december betyder, at Storbritannien forlader EU. Når det sker, vil Storbritannien ikke længere være en del af EU's indre marked, EU's toldunion og øvrige EU-politikområder. Det kan med stor sandsynlighed blive en dyr affære for dansk økonomi: Ca. 60.000 danske arbejdspladser er knyttet direkte eller indirekte op på vores eksport til Storbritannien.ⁱ I 2018 eksporterede Danmark varer for 46 mia. kr. og tjenester for 60 mia. kr. til Storbritannien.ⁱⁱ

Dansk Erhverv har undersøgt hvilke varegrupper i den danske vareeksport til Storbritannien, som vil have relativt mest tabe ved en lavere britisk efterspørgsel efter danske varer. Vi har fundet de varegrupper, hvor danske virksomheder har klaret sig særlig godt i Storbritannien sammenlignet med, hvor gode de har været til at sælge disse varer på globalt plan. Derudover har vi undersøgt, hvilke alternative markeder danske eksportører bør kigge nærmere på, hvis deres afsætning i Storbritannien kommer under pres i kølvandet på Brexit. Vores analyse fokuserer på eksport af varer.ⁱⁱⁱ

Vi konkluderer, at de 10 mest udsatte varegrupper er:

1. Andre transportmidler^{iv}
2. Træ og kork
3. Metalvarer
4. Diverse næringsmidler
5. Træ og korkvarer, undtagen møbler
6. Kraftmaskiner og motorer
7. Kød og kødvarer
8. Elektriske maskiner og apparater
9. Mejeriprodukter og fugleæg
10. Drikkevarer

På tværs af disse varegrupper tegner der sig et billede af, at de væsentligste alternative markeder er:

- Sverige
- Holland

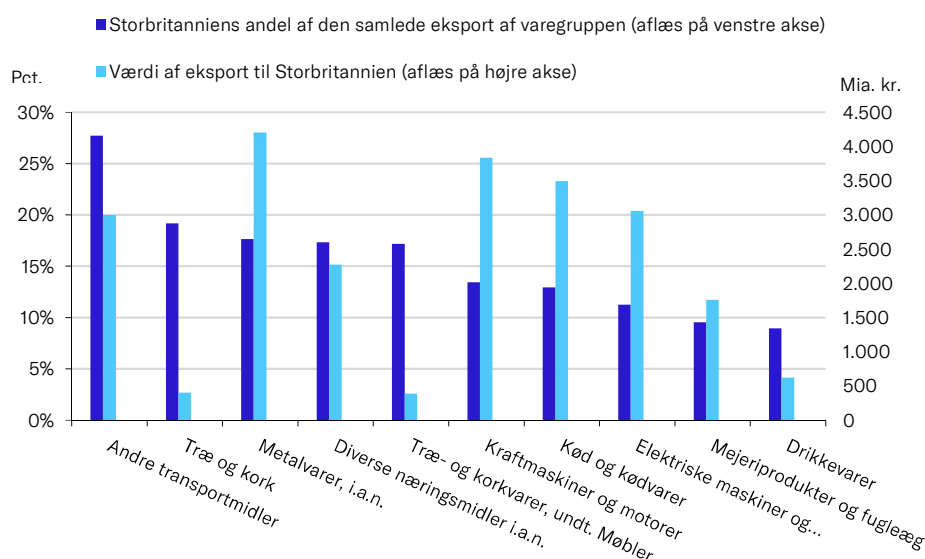
- Tyskland
- Belgien
- Hong Kong
- Norge
- Kina
- Frankrig
- Canada
- Finland.

Denne vurdering er baseret udelukkende på, at disse lande har haft en høj vækst i import af de kortlagte varegrupper fra Danmark de tre seneste år. Andre forhold kan også have betydning for potentialet som alternativt marked.

Udsatte varegrupper

Figur 1 nedenfor viser de varegrupper, hvor Storbritannien fylder mest i den globale danske vareeksport.

Figur 1: **Danske virksomheders vareeksport til Storbritannien efter relativ andel af global dansk vareeksport af varegruppen**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

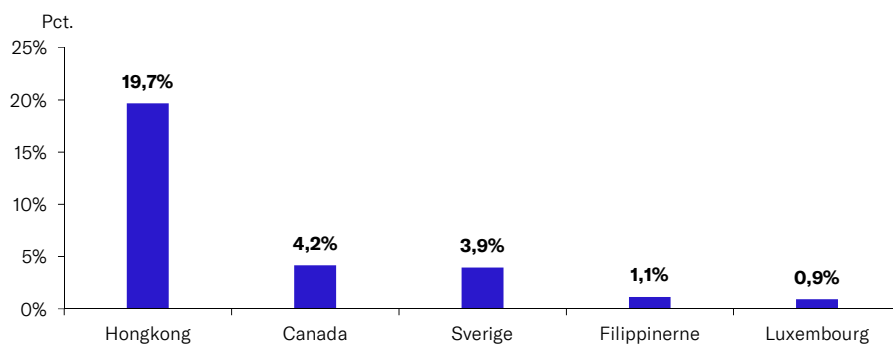
De ti varegrupper står for en eksport til Storbritannien i 2018 til en samlet værdi af 29,4 mia. kr. Danske virksomheder vil skulle finde alternative markeder for en del af denne eksportafsætning, hvis der indfinder sig en mærkbar Brexit-relateret nedgang i den britiske efterspørgsel efter disse varer. Det er med andre ord ikke små niche-varegrupper, som er spil her, men derimod store varegrupper målt i værdi.

Alternative eksportmarkeder

For at udpege interessante alternative markeder efter Brexit, har vi for hver varegruppe undersøgt hvilke fem lande, der har haft den største vækst i deres import fra Danmark i perioden 2016 til 2018.

Figur 2-11 nedenfor viser, top-5 lande for hver af de ti varegrupper fra figur 1.

Figur 2: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen andre transportmidler**

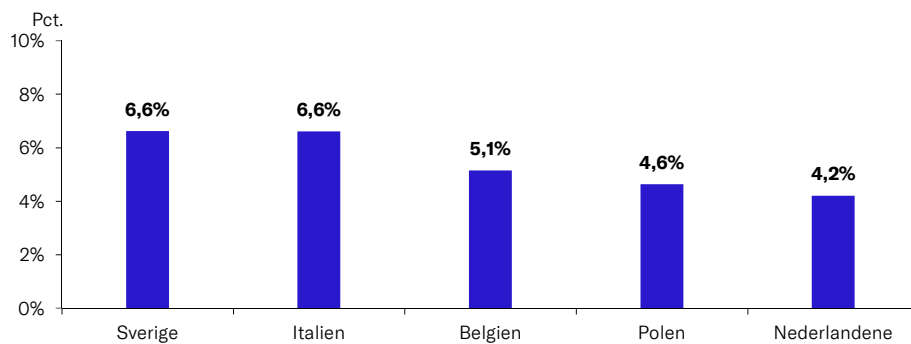

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

Figur 3: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen træ og kork**

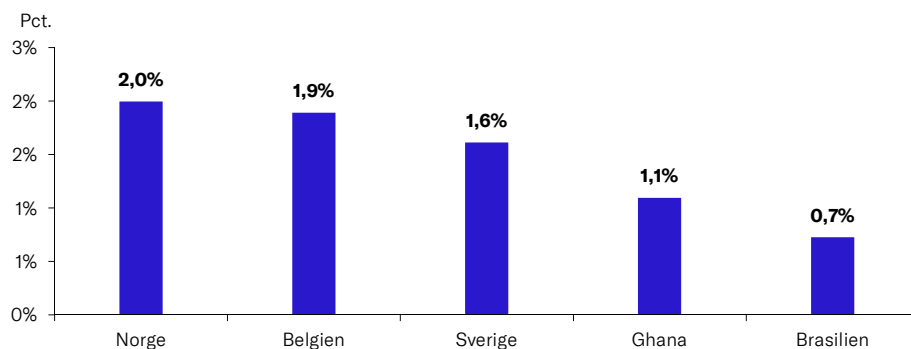
Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

Figur 4: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen metalvarer, i.a.n.**

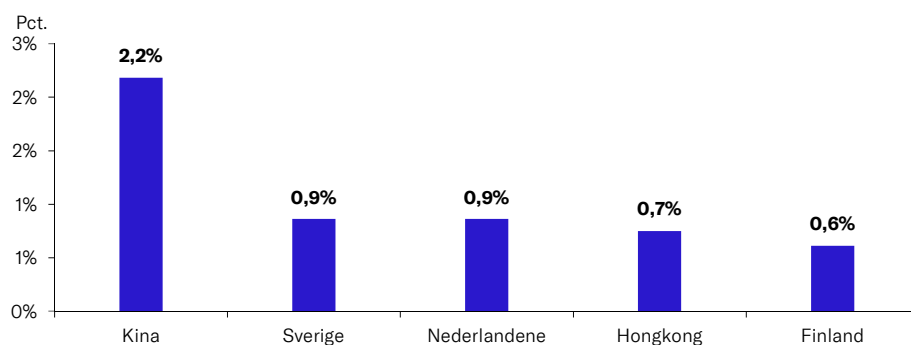

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

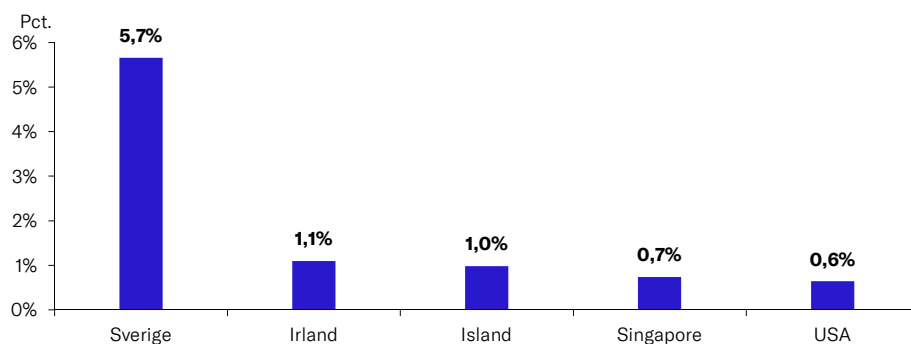

Figur 5: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen diverse næringsmidler, i.a.n.**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

Figur 6: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen træ- og korkvarer, undt. møbler**

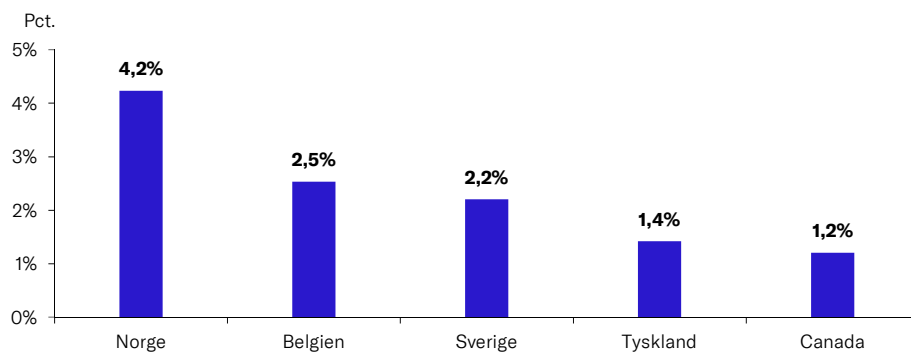

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

Figur 7: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen kraftmaskiner og motorer**

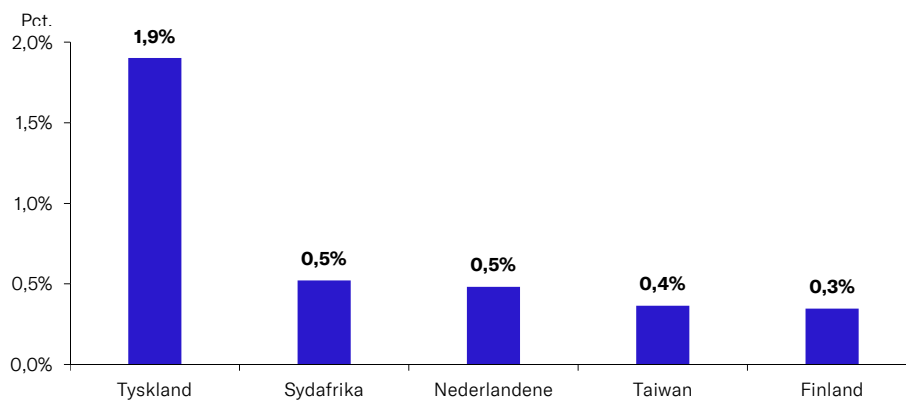
Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

Figur 8: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen kød og kødvarer**

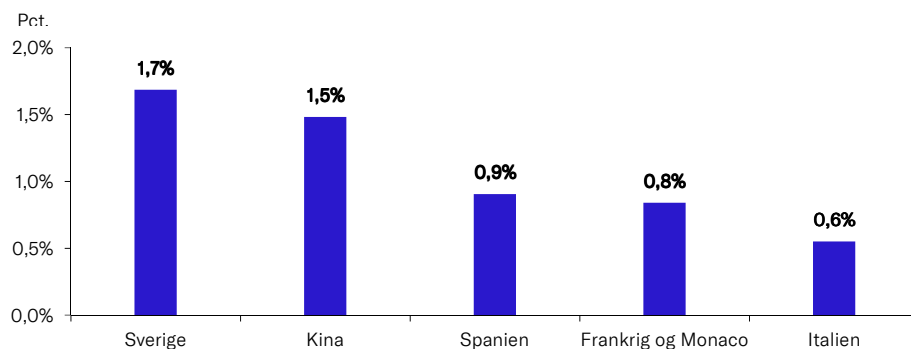

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

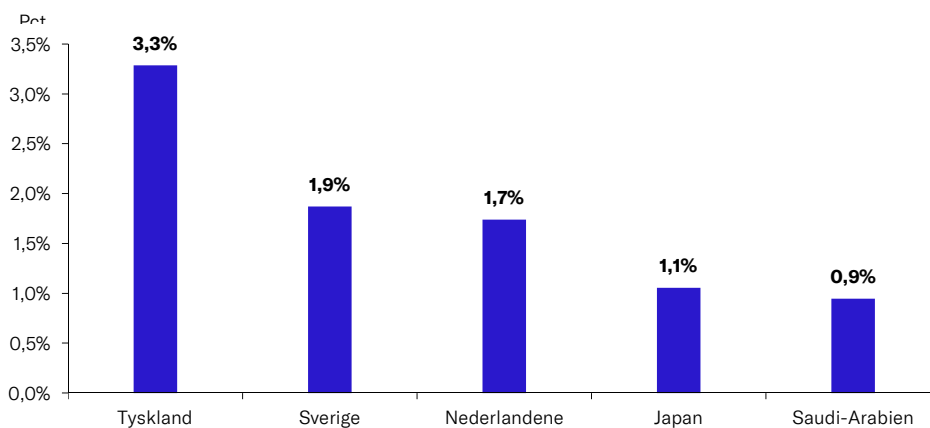

Figur 9: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen elektriske maskiner og apparater i.a.n.**

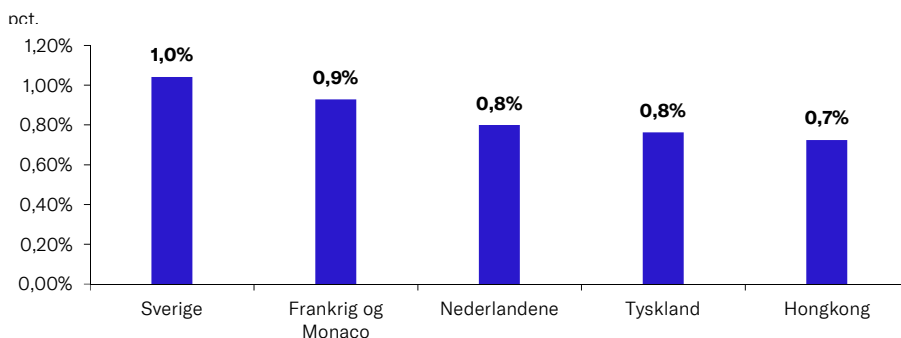
Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

Figur 10: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen mejeriprodukter og fugleæg**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

Figur 11: **Top-5 lande målt på eksportvækst fra 2016 til 2018 for varegruppen drikkevarer**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik, SITC2R4Y

Andre mulige kriterier for vurdering af alternative markeder

I tillæg til den rent kvantitative identifikation af mulige alternative markeder kan der anføres mange kvalitative betragtninger for og imod enkelte eksportmarkeder. Overordnet gælder det på positivsiden, at mange af de kortlagte alternative lande i forvejen udgør store europæiske volumenmarkeder i dansk eksport. Det gælder fremfor alt Tyskland og Sverige. Det betyder, at mange danske virksomheder allerede har godt fat i disse markeder, hvorfor det post-Brexit vil handle om at bygge ovenpå en eksisterende tilstedeværelse fremfor at skulle trænge ind på et helt nyt eksportmarked. Det gør det alt andet lige lidt nemmere og mindre omkostningstungt for den enkelte virksomhed. Dernæst har EU for nyligt indgået store, ambitiøse frihandelsaftaler med Japan, Canada og Singapore, som fjerner så godt som al told på varehandlen mellem Danmark og disse tre lande.

På negativsiden tæller, at to af vores største eksportmarkeder – Tyskland og Sverige – i øjeblikket oplever faldende vækst. I 2018 købte Tyskland danske varer for 107 mia. kr. og danske tjenester for 54 mia. kr., mens tallene for Sverige var 78 mia. kr. varer og 45 mia. kr. tjenester. I alt aftog de lande danske eksport for 285 mia. kr. i 2018 svarende til 24 pct. af al dansk eksport. Den

store danske eksport til Tyskland og Sverige betyder samtidig, at en importvækst på f.eks. 2 pct. i Tyskland indenfor kød og kødvarer er noget helt andet i kroner og øre end samme vækst på små markeder som Sydafrika eller Brasilien. Det er også grunden til, at Tyskland og Sverige på trods af deres økonomiske afmatning er at finde i toppen af listen over de mest interessante alternativer til Storbritannien.

Ovenstående betragtninger udgør selvsagt ikke en eksakt videnskab, og der vil altid indgå mange andre komponenter i forhold til, om givne eksportmarkeder repræsenterer interessante satsningsområder for danske virksomheder. Man kan også fremhæve parametre såsom produktionskapacitet, geografisk afstand, sprogkunderskaber, handelsvilkår, toldsatser, politisk stabilitet etc. Men ovenstående kan med rimelighed anses som indikative pejlemærker for, hvor danske virksomheder - med mest at tabe i en post-Brexit situation - bør kigge hen.

Baggrund: Brexit og konsekvenserne

Briterne gik til valg den 12. december og gav premierminister Boris Johnsons konservative regering et nyt femårigt mandat. Den store konservative valgsejr vil med al sandsynlighed indebære, at det britiske parlament hurtigt vil stemme Johnsons skilsmisseaftale igennem, hvilket betyder, at Storbritannien forlader EU ved udgangen af januar 2020. Herefter indledes en overgangsperiode, der på nuværende tidspunkt er planlagt til at udløbe den 31. december 2020. I denne periode er Storbritannien formelt ikke længere medlem af EU og forladt EU's institutioner, men landet vil i overgangsperioden fortsat være underlagt og respektere EU-regler, herunder det indre marked og toldunionen. Det er først efter udløbet af overgangsperioden, at Storbritannien ikke længere vil være en del af EU's indre marked, EU's toldunion og øvrige EU-politikområder.

Stort set alle økonomiske konsekvensanalyser af Brexit har peget på, at Storbritanniens udtræden af EU vil medføre en nedgang i britisk økonomi. Den britiske regerings egen modellering af de økonomiske konsekvenser af Brexit, der kom i november 2018, viste et voldsomt udsving mellem et britisk BNP-tab på kortsigt i størrelsesordenen -7,6 pct. ved et hårdt Brexit uden afbødende foranstaltninger til -1,4 pct. i tilfælde af, at Storbritannien opnår en Norge-lignende tilknytning til EU (EØS-modellen).^v Premierminister Johnsons Brexit-aftale indebærer en noget distant tilknytning til EU end Norge-modellen, hvorfor det forventede britiske BNP-tab vurderes at en del mere end -1,5 pct. Tænketanken The National Institute of Economic and Social Research har beregnet et britisk BNP-tab på 4 pct. ved udgangen af 2020 ved en gennemførelse af Johnsons Brexit-aftale.^{vi}

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 18. december 2019.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til Michael Bremerskov Jensen, fagchef for international handel i Dansk Erhverv, mail: mje@danskerhverv.dk og tlf. 31752400.

Noter

ⁱ Økonomisk Redegørelse, december 2018.

ⁱⁱ Danmarks Statistik.

ⁱⁱⁱ De tre største grupper i den danske tjenesteeksport til Storbritannien i 2018 var bygge- og anlægstjenester, søtransport og andre forretningstjenester. Kilde: Danmarks Statistik.

^{iv} Ca. 2 mia. kr. af eksporten af "andre transportmidler" var i 2018 "andre fragtskibe samt skibe til kombineret passager- og godstransport". Den såkaldte "SITC-kategori", "andre transportmidler", dækker over lang en række forskellige underkategorier. De underkategorier, som fylder næstmest i eksporten til Storbritannien, er "Tankskibe", "Fiske- og fangstfartøjer og andre fartøjer til behandling el. konservering af fisk" samt "Andre dele til flyvemaskiner og helikoptere".

^v HM Government: "EU Exit – Long-term economic analysis, November 2018", s. 6.

^{vi} The National Institute of Economic and Social Research, research-paper fra 29. oktober 2019: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/002795011925000104>.